

[Udenrigsministeren.]

Danmark har også mere generelt over for fællesmarkedet givet udtryk for sine synspunkter vedrørende virkningerne af den fælles landbrugspolitik for den danske eksport til de seks, og EEC-kommissionen har efter tysk anmodning udarbejdet en omfattende rapport til ministerrådet vedrørende samhandelen mellem Danmark og fællesmarkedet. Indholdet af denne rapport bliver drøftet på mit møde med kommissionen i Bruxelles den 3. juni d. å., og fra dansk side vil der ved samme lejlighed blive fremsat forslag til løsning af akutte danske eksportproblemer.

EFTA-samarbejdet er i høj grad præget af udviklingen i den europæiske markedsituation. Den britiske regering synes at være af den opfattelse, at EFTA-samarbejdet bør styrkes, men at der ikke er grundlag for væsentlig udbygning af EFTAs arbejdsområde ud over det, som aftaltes ved konventionens tilblivelse. Baggrunden herfor er det synspunkt, at det kun kan antages at være et tidsspørgsmål, før EFTA-landene opnår medlemskab i eller associering med fællesmarkedet.

De mindre EFTA-lande, som er opmærksom på den britiske holdning, er vel enige om det ønskelige i et bevare sammenholdet i EFTA — det kom tydeligt frem på Bergenmødet — og giver derfor udtryk for deres almindelige ønske om en styrkelse af EFTA-samarbejdet. Når det kommer til det fra et dansk synspunkt vigtigste spørgsmål i denne forbindelse: en udvidelse af landbrugssamarbejdet, må man imidlertid ikke regne med at opnå fuld kompensation for de vanskeligheder, der opstår ved eksport til de seks. Hertil kommer, at de betydelige fordele, som EFTA-samarbejdet har bragt Danmark på industriområdet, sammenholdt med en vis forøgelse af vor landbrugseksport til EFTA-landene, efter de øvrige landes opfattelse formindsker vægten af de danske argumenter for udvidelse af indrømmelserne på landbrugsområdet.

På denne baggrund må de resultater, som opnåedes på mødet i Bergen, bedømmes. De EFTA-lande, som ikke allerede har en lovgivning, der gør det muligt for dem at skride ind til fordel for Danmark mod dumped eller subsidieret eksport fra ikke-

EFTA-lande, lovede på mødet at søge en sådan bemyndigelse gennemført. Endvidere gav alle EFTA-lande tilsagn om at ville deltage i tosidede forhandlinger med Danmark om en udvidelse af de indrømmelser, Danmark hidtil har opnået ved de tosidede EFTA-landbrugsaftaler. Danmark vil allerede i løbet af sommeren indlede en ny bilateral forhandlingsrunde med EFTA-landene med henblik på herigennem at opnå en forbedring af eksportvilkårene på EFTA-markederne, således at Danmark for sin landbrugseksport opnår den i EFTA-konventionen omtalte rimelige gensidighed for afviklingen af den danske industritold over for EFTA-landene. Efter omstændighederne må de i Bergen truffne vedtagelser betragtes som forholdsvis tilfredsstillende. Men det må understreges, at deres reelle værdi først kan bedømmes, når resultatet af de tosidede forhandlinger, henholdsvis behandlingen af aktuelle tilfælde af dumped og subsidieret eksport, foreligger.

Man må fra dansk side nok være indstillet på, at det, så længe der er en vis sandsynlighed for, at EFTA-samarbejdet inden for en begrænset fremtid vil blive afløst af EFTA-landenes deltagelse i en bredere europæiske samling, vil være begrænset, hvad Danmark yderligere kan opnå på landbrugsområdet i EFTA. Det må erindres, at vi har opnået tilfredsstillende ordninger med England for vore hovedlandbrugsvarer, og at det, som yderligere kan opnås i EFTA, selv under de gunstigste omstændigheder vil være af begrænset betydning i en overskuelig fremtid. Der kan dog stilles særlige forventninger til resultatet af forhandlingerne med Sverige. En virkelig frigørelse af EFTA-handelen på landbrugsområdet ville forudsætte en gennemgribende ændring af visse af de øvrige EFTA-landes landbrugspolitik, hvilket er en tidkrævende proces.

Det er ikke desto mindre regeringens hensigt fortsat at arbejde for yderligere indrømmelser på landbrugsområdet, ligesom det er vor politik at gå ind for en udbygning af EFTA-samarbejdet på andre områder. En sådan udvikling er nødvendig af flere grunde. Det er ikke blot ønskeligt, at vi i ventetiden, indtil den brede europæiske løsning kan gennemføres, opnår yderligere forbedrede afsætningsmuligheder i